

Farsund kommune
Lyngdal kommune

Høringsuttalelse NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak

Innledning

Arbeidsdepartementet har oversendt «NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak» på høring, med frist til 13. juli 2012 til å gi uttalelser til utredningen.

Farsund og Lyngdal kommuner er glad for at Brofossutvalget ønsker å styrke arbeidsmulighetene for personer med redusert arbeidsevne. Vi er også tilfredse med at utvalget understreker behovet for å øke innsatsen overfor disse målgruppene. Dette er etter vår oppfatning helt nødvendig, dersom en skal lykkes med å få flere ut i arbeidslivet. Vi er også positive til større bruk av ordinære bedrifter til dette arbeidet.

Vi registrerer samtidig at utvalget er delt i sin anbefaling av fremtidig innretning av arbeidsrettede tiltak, og har fremsatt forslag til tre ulike modeller.

Farsund og Lyngdal kommuner støtter imidlertid modellen som har størst tilslutning i utvalget, heretter kalt modell 1.

Det viktigste for oss i forhold til denne høringen er at saken kommer til Stortinget og får en reel politisk behandling. Saken har så stor betydning, for så mange mennesker at den ikke med enkle grep fra departementet side skal innarbeides i budsjetter uten en politisk prosess.

Høringsuttalelse

Som eier av to tiltaks bedrifter, Amento og Q43 har Farsund og Lyngdal kommuner i løpet av mange år bygget opp et godt virkemiddelapparat for NOUens målgrupper. Bedriftene gir i dag veilednings og kvalifiseringstilbud til flere yrkeshemmede arbeidstakere og leverer meget gode resultater. Vi opplever at bedriftene får flere personer i arbeid og på den måten gir en stor positiv effekt til samfunnet. Vi har vanskelig for å kjenne igjen beskrivelsen fra modell 2 der det påstås at bedriftene driver med innlåsing av mennesker. Noen deltakere har til tider behov for trygge og forutsigbare rammer, dem er også viktig å ivareta. Disse kan i liten grad kan nyttiggjøre seg andre arbeidstilbud. Vi ser at dette kan bli en stor utfordring for kommunene dersom dette faller bort. I tillegg er det viktig å peke på at tilbudene gir en økt livskvalitet og en økt mestring i hverdagen.

Det kommunale eierskapet er etter vår mening styrke for utføringsarbeidet, og sikrer langsiktighet, stabilitet og ansvarlighet overfor bedriften. Våre eierrepresentanter i bedriftens styre bidrar med viktig lokalkunnskap, personlig kompetanse og tverrfaglig tenkning, som er avgjørende for å skape gode løsninger for våre innbyggere med redusert arbeidsevne. Denne kunnskapen ivaretas best i modell 1, gjennom en videreutvikling av dagens system, basert på et tett samarbeid mellom kommunene, NAV som bestiller og tiltaksbedriften som leverandør.

Bedriftene er i dag sertifisert i henhold til det Europeiske kvalitetssystemet Equass (European Quality Assurance for social services). Dette sikrer at bedriftene jobber med kontinuerlig forbedring, innovasjon og kvalitet. Vi ser også det vil være en fordel med en forenkling av tiltaksstrukturen. Modell 1s dreining fra aktivitetsrettede til individrettede tiltak er et viktig steg i riktig retning, da dette vil gi mer fleksible løsninger tilpasset den enkelte.

Vi er svært usikre på om næringslivet er klare til å overta det arbeidet fullt ut slik det er foreslått i modell 2, den såkalte arbeidsinkluderingsmodellen. Etter vårt syn vil modell 2 kunne medføre at dagens vekst- og attføringsbedrifter blir borte, det gjør ikke menneskene som i dag har nytte av disse tilbudene. Sammen med bedriftene vil også derese ekspertise forsvinne. Dette er ekspertise som det vil være svært vanskelig å samle igjen når teoriene bak modell 2 viser seg å ikke stemme med virkeligheten.

Vi stiller oss også spørrendetilom det er riktig og hensiktsmessig at NAV gis en utvidet rolle i attføringsarbeidet, som arrangerer av attførings tjenester slik modell 2 forutsetter. Etter vår mening bør NAV fortsatt ha rollen som bestiller samt kontrollerende og oppfølgende instans.

Når det gjelder arbeidsmarkedstiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA) for personer med uførepensjon, ser vi det positivt at flertallet av utvalgets medlemmer går inn for å videreutvikle denne ordningen.

Konkurransesutsetting

Dagens eierskapsmodell forutsetter at et eventuelt overskudd skal komme tiltaksdeltakerne og bedriftene til gode. Dette prinsippet bør videreføres. Dette medfører at kompetansen som er bygd opp over år beholdes og brukes på riktig måte. Vi er usikre på om et utbredt anbudssystem vil ivareta tilbudet til de brukerne som har størst bistands- og/eller tilretteleggingsbehov.

Med vennlig hilsen

Richard Ivar Buch
Ordfører i Farsund Kommune

FARSUND KOMMUNE
ORDFØRER

Ingunn Foss
Ordfører i Lyngdal kommune